

Emlékezés Stasney professzorra

A Soproni Városszépítő Egyesület szervezésében prof. dr. Stasney Albertnek (1889–1971), a Soproni Egyetem egykori legendás ábrázoló geometria professzorának avattak emléktáblát volt lakóházának falán, május végén. Az 1963-ban nyugalomba vonult professzor emlékét egykori tanítványa, majd kollégája, dr. Hajdú Endre nyugalmazott egyetemi docens idézte fel, akinek ünnepi beszédét az alábbiakban adjuk közre.

„Tisztelt emléktábla-avató közönség! Egyetemünk és elődintézményeinek kiváló tanárára emlékezünk; díszdoktorunkra, Stasney Albert professzorra.

Erdélyben, a Hunyad megyei Déván született 1889-ben. Az ottani Állami Főreáliskolában érettségizett 1907-ben, majd a selmecbányai Akadémián szerzett fémkohómérnöki oklevelet. 1912-ben a Főiskola Ábrázoló geometriai tanszékének tanársegéde lett.

Az első világháború, melyben katonai szolgálatot teljesített, két okból is súlyos csapást jelentett számára: saját közléséből tudom, hogy fiatal asszisztensként ösztöndíjat nyerhetett volna a nagy német matematikus, *Felix Klein* mellett folytatandó tanulmányok céljából. Stasney kiváló képességeit ismerve, biztosra vehető, hogy Klein iskoláját kijárva tudományos pályája még magasabbra ívelt volna. A háború miatt azonban az ösztöndíjból nem lett semmi.

1914-től 1918-ig tartó katonai szolgálata során megsebesült, jobb kézfeje olyan súlyosan roncsolódott, hogy szinte hihetetlen látványt jelentett a sérülése ellenére is ügyesen végzett rajzi tevékenysége. Sebesülését követően a Bécs közeli Fischamend repülőgyárban dolgozott, ahol *Kármán Tódorral*, a későbbi világnagysággal, az amerikai űrkutatás egyik megalapozójával ismerkedett meg.

1920-ban nősült meg, házasságából egy fia és egy lánya született. A második világháború még az előző csapásoknál is súlyosabbat mért rá: fia, az ígéretes bányamérnök-hallgató az Esztergom körüli harcok során 1944-ben elesett.

A főiskola Sopronba költözése után, 1924-től, 39 éven át vezette az Ábrázoló geometriai tanszékét. Az egyik legmarkánsabb, emlékezetes oktatószemélyiség volt, született mérnök-pedagógus,

bánya-, kohó-, erdő-, faipari- és geodéta mérnökmenedékek őrzik emlékét.

Szaktárgyai, a klasszikus mérnöki tevékenység, a tervezés alapját képező ábrázoló geometria, valamint az arra épülő műszaki rajz volt. Mi, egykori beosztottjai az ő példáján tanulhattuk meg, hogy az oktatói tevékenység alapja hármas: erkölcsi, tudományos és pedagógiai.

Szigorú erkölcsű ember volt, saját magával és munkatársaival szemben egyaránt magas követelményeket támasztott. Egy alkalommal ezt mondta nekem: *»Kérem, a hallgató egy úr; de mi is azok vagyunk, ezért a hallgató nem tapasztalhat részünkről mulasztást, hibát, hanyagságot«*.

Munkássága legértékesebb területének mégis inkább mérnök-pedagógusi tevékenysége mondható. Az ő személye is példa arra, hogy a pedagógiai képességek elsősorban velünk született adottságok. A professzor soha nem részesült pedagógiai képzésben, mégis mestere volt tárgyai oktatásának. Szerette és tudta szaktárgyait, szeretett tanítani, szerette tanítványait. A gyakor-

latokon is részt vett, ahol a hallgatókat, ezeket a »tisztelt urakat« olykor némi barátságos iróniával javítgatva oktatta.

Szerencsés pedagógiai adottságai-ból, kötelességtudásából és szigorú erkölcsiségéből következett, hogy mindent megtett az eredményes ismeretátadás érdekében. Azon kevés alaptárgyi oktatók egyike volt, aki a szaktárgyakban is tájékozódott, hogy megmutathassa az alaptárgy alkalmazhatóságát. Megírta kitűnő jegyzeteit abban az időszakban, amikor még éppen csak kezdődött az egyetemi jegyzetek írásának szorgalmazása. Mi több, ő teremtette meg egyetemünk sokáig működő jegyzetkiadó műhelyét.

A jegyzetei, feladatai kapcsán érdemes megemlíteni a különleges Stasney-stílust: míg a pedagógiai kiadványok gyakran szenvednek a terjengősség vétkében, a professzor írásművei, ideértve jegyzeteit, hallgatók számára készített feladatait, a tömör fogalmazás mintapéldái. Mindent közöltek egyetlen fölösleges szó nélkül.

Vizsgáztatóként igényes, de ember-séges volt. Az általa adott érdemjegyet nem befolyásolta semmi más, mint a hallgató teljesítménye. Mi sem jellemzőbb, mint az a pár sor, amit a napokban kaptam egykori tanítványunktól, aki ma már nyolcvanévesként ezt írta: *»El ne felejtse megemlíteni és dicsérni óriási türelmét! Soha nem jött ki a sodrából vizsgáztatáskor, mindig volt ideje kivenni mindannyiunkból, amit csak lehetett.«*

A tanítványi emlékezések legfontosabbja a nagy tudománytörténészé, a pár éve elhunyt *Vekérdi Lászlóé*, aki néhány évig egyetemünkön tanult. Hozzám írt levelében az egykori hallgatók adta tréfás nevén említi a professzort: *»A régi Sopronra én is jó egyetemként emlékszem; a legjobban 'Stassy vadász' előadásait szerettem: páratlanul világos, logikus, tiszta és nehéz szerkesztései ismertették meg velem a TUDOMÁNYT. Csupa nagy betűvel. (Amiről akadémikusok, egyetemek és divatok ellenére máig se tudtam leszokni; megmaradtam öreg baleknak.)«*

Mi is, egyre fogyatkozó öreg »balekok« erre járva megindultan fogunk rápillantani az emléktáblára, emlékek raja ébred majd bennünk egykori kedvelt tanárunkra, Stasney professzorra gondolva.

Szerkesztette: **Nagy László**

Hopp József (1923–2017)

A nagykanizsai városi kórházban 2017. augusztus 23-án lelt nyugalomra szeretve tisztelt kollégánk, példaképünk, szakmánk nagy öregje, Hopp József rubinokleveles erdőmérnök.

„Dódi bácsi” 1923-ban született Eszterházában, a mai Fertődön. Középiskolai tanulmányait a soproni bencés gimnáziumban végezte, majd erdőmérnöki oklevelét szintén Sopronban, 1945 őszén, a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karán szerezte meg.

Egyetemi gyakornoki éveit a herceg Esterházy hitbizományánál töltötte, ahol édesapja – aki szintén jeles vadászember volt – a számvevőség vezetőjeként dolgozott. A diploma megszerzése után 1946-tól a Tornyiszentmiklósi Állami Erdőgazdálkodásnál segéderdőmérnök, majd 1948-tól a gondnokság vezetője lett. 1949. június 23-tól a Pölöskei Állami Erdőgazdálkodás vezetője. Az erdőgazdálkodások megszűnése után 1950. augusztus 1-jétől a Nagykanizsai Állami Erdőgazdálkodásnál több előadói munkakört töltött be, míg 1952. április 22-én Somogy megyébe került, ahol először a Kaposvári Állami Erdőgazdálkodás Kisberki Üzemegységét irányította, majd 1954. július 15. és 1958. június 30. között a Berzencei Erdészeti vezetője volt. 1958. július 1-jétől visszakerült Zalába, a Dél-Zalai Állami Erdőgazdálkodás nagykanizsai központjában felhasználási előadói munkakört töltött be. 1961. január 1-jén az erdőgazdálkodás vadban gazdag, nagy múltú Szentpéterföldi Erdészeti vezetőjévé nevezték ki. Itt tíz éven keresztül tevékenykedett, példásan összehangolva ezalatt az erdészeti és a vadászati feladatokat.

1971. július 1-jétől 1983. évi nyugdíjazásáig a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazda-

ság vadászati felügyelője. Nevéhez fűződik a vadászterületek tömbösítése, 1971-ben a Budapesti Vadászati Világkiállításon a Nemzetközi Trófeabíráló Bizottság szarvas tagozatában Magyarország képviselője volt, nagy szakmai tapasztalatait az Országos Vadgazdálkodási Tanács tagjaként is kamatoztatta.

Vadászati felügyelő munkakörben eljárva tevékeny részt vállalt a nagy területű zalai vadgazdálkodás megteremtésében, elősegítve ezzel a zalai gímszarvas-gazdálkodás világhírnevének megőrzését. Az erdő, a vad szeretete és szolgálata iránti elkötelezettsége személyét széles körben ismertté tette, nevét legendás hírűvé emelte. Gazdag munkássága során érdemeit miniszteri kitüntetésekkel, Nimród Vadászérmekkel, 1994-ben a Hubertus Kereszt ezüst fokozatával, 1997-ben Magyar Nemzeti Vadászrenddel, 2008-ban Magyar Vadászért-érdeméremmel, 2014-ben Életfa-emlékplakett arany fokozata adományozásával ismerte el a szakmai társadalom.

Dódi bácsi rendkívül színes egyéniség volt. Erdész, vadász hivatása iránti lelkesedése nyugdíjas éveiben sem hagyott alább. Betegséget nem ismert. Volt munkahelyére rendszeresen bejárt, a lépcsőfokokat – mindenki ámulatára – még kilencvenes éveiben is kettőssel szedte. De elő-előfordult a vadászházakban is, a vadászatok során a tábornok mellett – felemelve régi korok nagy emlékeit – szívesen elidőzött.

Neki mindig mennie kellett. Akkor is elindult, amikor odakinn ítéletidő tombolt. Mert hívta őt az Erdő, hívta a bejárhatatlannak tűnő Út, amelyen újra és újra végig kellett mennie. Ha téli hajnalon a friss hóban egy autónyom volt előttünk, tudhattuk, ő járt ott.

A műszaki újdonságok is nagyon érdekelték: élete végéig használta a mobiltelefont, internetezett és autót vezetett. Terepjárói fogalommal váltak a vadászok körében. Öltözkéiben ragaszkodott régi, megszokott vadászruhájához, a zöld kalap és a lódenkabát szinte elválaszthatatlan volt tőle. Utolsó napjaiban, ha fázott, kérte, hadd takarózhasson öreg felöltőjével.

Végső búcsút az erdőktől és domboktól körülölelt, neki is oly kedves bánokszentgyörgyi templomban, szeptember 16-án, szarvasnász idején vettünk tőle. Ezen a napon halkabban suttoztak a budnyai erdők, csendesebben szóltak a bikák – mindenki rá emlékezett.

Kedves Dódi bácsi! Bölcs tanításaidat nem felejtjük, emlékedet a zalai erdők csendjében szeretettel megőrizzük! Nyugodj békében!

Páll Tamás

Dr. Schmidt Ernő (1925–2017)

Tisztelt Gyászoló Család! Tisztelt Gyászoló Közösség! A magyar fazgaság nagyjainak arcképcsarnokában újabb gyászkeret. Életének 93. évében elhunyt dr. Schmidt Ernő gyémántdiplomás erdőmérnök.

Szerettei, tisztelői, volt munkatársai, volt tanítványai állunk ravatala előtt, hogy végső búcsút vegyünk tőle, hogy még egyszer szembesüljünk szakmai pályájának meghatározó állomásaival, maradandó alkotásaival, még egyszer megidézzük összetett egyéniségét és derűs alakját.

A „kitűnő képzettséget” igazoló – 1949-ben megszerzett – erdőmérnöki oklevele is egy nagy ívű pálya indítását jelezte. Így is lett. Mindaz, ami a fejlesztőmérnök sajátja, rá jellemzően adott volt, azaz a gyakorlati és elméleti ismeretek magas szintjének birtoklása, a tények világában történő naprakész eligazodás, a civilizáció időszerű problémáinak ismerete, a világlátás képessége.

Egész élete, aktív és nyugdíjas éve egyaránt egy nagyon fontos mérnöki feladatra irányultak. Az erdő fáját – az erdei ökoszisztéma sérelme nélkül – egyre magasabb értékű termék formájában az ember, a társadalom számára biztosítani.

Pályájának kezdete is jó indítást jelentett Zala és Nógrád megyék falepárló üzemében, ahol a biokémiával és fákémiával kapcsolatos ismereteit elmélyíthette. Majd 1956 szeptember végleges munkahelyére, Szombathelyre, a Nyugat-magyarországi Fűrészekhez sodorta, ami a mérnöki munka igazi kibontakoztatását hozta meg számára.

1957–1973 között vezető fejlesztőmérnökként három forgácslapüzem beüzemelésével a szombathelyi forgácslemezzgyártás megteremtője lett. Magyarországon új iparág született. A forgácsfatermék egybeforrt nevével. Szakmai életének második szakaszában, az 1973–1990 közötti években immár a Nyugat-magyarországi Fazgasdás, majd a FALCO Fakombinát vezérigazgatójaként nemcsak a lapgyártás szakadatlan továbbfejlesztését, így a felületkezelést, valamint a cementkötésű lapgyártást vitte tovább, hanem egy új vállalat felépítésével megvalósította az erdészeti és faipar hatékony együttműködését. A korszerű faipar

